

Bijlage landelijke ontwikkelingen septembercircularie 2022

Hieronder worden de landelijke ontwikkelingen behorende bij de septembercircularie 2022 nader toegelicht.

Gemeentefonds op landelijk niveau

De septembercircularie is een dag na Prinsjesdag gepubliceerd en bevat informatie over de actualisatie van het accres op basis van de Miljoenennota. Tevens is er een eenmalige rijksbijdrage in 2026.

Het ministerie heeft op 7 oktober jl. een update van de septembercircularie geplaatst. Dit omdat met betrekking tot de uitkeringsfactor en de gewichten (bedragen) bij de taakmutaties "Individuele plaatsing en steun" en "Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten" iets fout is gegaan. De correcties zullen verwerkt worden in de decembercircularie 2022.

1. Voorgaande jaren

De afrekening van voorgaande jaren heeft te maken met actualisatie van aantallen en het verlagen van de uitkeringsfactor met 2 punten. Voor 2020 geldt dat deze definitief wordt vastgesteld middels de decembercircularie 2022 en voor 2022 middels de decembercircularie 2023.

2. Accres

Het accres hangt samen met de rijksuitgave en werd voorheen zowel bij de meicircularie alsmede de septembercircularie geactualiseerd. Inmiddels is besloten om het accres voor het volumedeel te bevroren/vast te klikken voor de jaren 2022-2025 op de stand van de Voorjaarsnota 2022. Het accres wijzigt in deze jaren alleen nog voor de loon/prijsmutaties. De koppeling met de rijksuitgaven, zoals deze voorheen was, is daarmee losgelaten. Daarmee zullen er veel minder budgettaire schommelingen zijn dan voorheen. Vanaf 2026 geldt een nieuwe financieringssysteem. Vorenstaande is reeds verwerkt in de meicircularie 2022. Het Rijk stelt middels de septembercircularie eenmalig extra middelen beschikbaar voor het (ravijn)jaar 2026 van € 1 miljard.

In de septembercircularie heeft een aanpassing plaatsgevonden conform de nieuwe normeringssysteem (dus alleen loon/prijsmutaties). Deze is voor alle jaren positief, waarbij met name 2023 een flinke stijging laat zien:

2023: €	389 miljoen
2024: €	90 miljoen
2025: €	44 miljoen
2026: €	60 miljoen

Alle jaarschijven zijn structureel positief en hebben t/m 2025 een cumulatieve werking. Vanaf 2026 geldt een nieuwe financieringssysteem. Deze systeem wordt nog uitgewerkt.

3. Voorschot onderuitputting BTW-compensatiefonds

Jaarlijks wordt via de septembercircularie de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds toegevoegd aan de algemene uitkering. Mocht in enig jaar het plafond worden overschreden dan wordt dit gekort in de algemene uitkering. Over 2022 bedraagt de verwachte ruimte onder het plafond € 320,9 miljoen. Dit is toegevoegd aan de algemene uitkering. De definitieve afrekening over 2022 volgt in de meicircularie 2023.

4. Taakmutaties

In de septembercircularie zijn diverse taakmutaties opgenomen, danwel wijzigingen in eerder toegekende bedragen. De grootste taakmutatie betreft de middelen voor de energietoeslag van € 550 miljoen in 2022. De toeslag bedraagt voor 2022 € 1.300 voor mensen die leven van maximaal 120% van het sociaal minimum. Besloten is om voor deze groep ook in 2023 € 1.300 uit te keren. De overige mutaties zijn kleiner en worden niet nader toegelicht.

5. Middelen participatie

Voor de periode van 1 januari tot 1 april 2022 worden aanvullende middelen toegekend voor het opvangen van de exploitatietekorten van de Sociale Werkbedrijven als gevolg van de coronapandemie.

6. Decentralisatie uitkeringen (DU)

In de septembercirculaire zijn diverse DU's gewijzigd. De grootste mutatie betreft de invoeringskosten Omgevingswet van € 150,9 miljoen in 2022. De gemeenten ontvangen een vergoeding voor de transitiekosten in aanloop naar de invoering van de Omgevingswet. Daarnaast ontvangen gemeenten € 24,7 miljoen in 2022 en in 2023-2026 € 10 miljoen voor de Wet kwaliteitsborging bouw. Voor maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden is de bijdrage 2022 € 35 miljoen. De overige mutaties zijn kleiner en worden niet nader toegelicht.

7. Overige mutaties

Bij iedere circulaire worden de landelijke ontwikkelingen van de maatstaven geactualiseerd. Dit heeft effect op de uitkeringsbasis (aantallen x gewicht) en de uitkeringsfactor (verhoging van de uitkeringsbasis).

Overige mededelingen

Correctie fouten in septembercirculaire

Nadat de circulaire is gepubliceerd heeft het ministerie geconstateerd dat er een drietal fouten in de berekening is geslopen. Ten eerste is de uitkeringsfactor vanaf 2023 structureel 8 punten te hoog is. Voor de onderdelen Participatie Individuele plaatsing en Steun (IPS) Regeling en Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten zijn foutieve verdelingen van de gewichten (bedrag per maatstaf) gehanteerd.

Faciliteitenbesluit opvangcentra

In de septembercirculaire is een vooraankondiging gedaan voor aanvullende middelen in 2022. Deze worden in de decembercirculaire 2022 verwerkt.

De financiële effecten uit bovenstaande mededelingen worden door het Rijk verwerkt in de decembercirculaire 2022.

Beschermd wonen

De invoering van het woonplaatsbeginsel en het objectieve verdeelmodel beschermd wonen waren voorzien voor 1 januari 2023. Dit blijkt niet haalbaar en is uitgesteld. Meer informatie volgt in de meicirculaire 2023.

Vanaf 1 januari 2022 voeren de gemeenten van Noord en Midden Limburg de taken met betrekking tot beschermd wonen uit alsof de doordecentralisatie al heeft plaatsgevonden. De uitvoering loopt via de gemeenschappelijke regeling MGR. In deze samenwerking wijzigt niets als gevolg van het uitstel.

In het raadsvoorstel wordt ingegaan op de effecten voor Leudal van de septembercirculaire 2022.